

Oslo, 2. august 1947.

Fru Marta Steinsvik,

113172

Oslo.

Takk for brev av 4. juli.

De sier i Deres bok s. 6 og 7 at biskopen "med høyttaler gjennomstreift Nordmarka og landet like opp til Ringerike og advarte fortrinsvis ungdommen mot å sette sig til motverge mot tyskerne". Vi er naturligvis enige om at en slik formulering bare kan forståes om en militær aksjon, og at det er meningen at biskopen har brukt en høyttaler for å advare mot en slik.

Det er ikke en tysk løgnhistorie at biskopen drog til Krokkleiva med høyttaler. Det er et faktum. Men det er løgn at han under denne turen advarte mot militær innsats, og det er løgn at han til dette formål brukte høyttaler. (Som det fremgår av Berggravs bok ble høyttaleren brukt til annet formål). Det var tyskerne som først lanserte denne løgnhistorien. Den gikk først i endel blad i utlandet. Her i Norge har jeg sett både bilde og tekst i et blad som hette Signal. Da Berggrav kunne føre fram vidner på at det var løgn, ble samtlige blader her i landet beslaglagt, ikke på grunn av tyskernes sannhetskjerlighet men på grunn av frykt for amerikansk presse. De ville nødig at amerikansk presse skulle sette fingeren på tyske løgnhistorier. Men denne tyske løgnhistorien gikk over hele landet. Jeg tror at endog London bet på den. Den ble avlivet så godt som det under de daværende forhold lot sig gjøre. Ikke desto mindre serverte en Oslo-avis - vistnok kommunistavisen Friheten - den like etter freden. Da kunne Berggrav rykke ut med full forklaring, hva han har gjort i sin bok "Da kampen kom". På side 200 vil De kunne se at biskopens fremstilling er vitnefast. De kan nok, fru Steinsvik, forstå min forferdelse da jeg, som allerede i 1940 kjente sakens rette sammenheng, enda i 1947 får servert den tyske løgnhistorien.

Hva Deres brev angår er å bemerke at De der bygger Deres bevisførsel på biskopens uttalelser til sivilbefolkningen. De har altså enda ikke bevist at biskopen har advart mot militær motstand. De har heller ikke bevist at han har brukt høyttaleren til noe annet formål enn det han selv oppgir i sin bok. Og nå venter jeg av Dem at De ubetinget retter Deres fremstilling og ber biskopen offentlig om unnskyldning. Isåfall vil jeg med glede peke også på de andre feilene som jeg kjenner til.

Saken er at både jeg og de andre prestene i Oslo fulgte ganske godt med i det biskopen gjorde av innsats i 1940. Vi vet at det bilde De tegner av ham i den tiden er ganske skjevt. Jeg kan f.eks. forsikre Dem at biskopen aldri har sagt til noen prest eller noen annen at det ikke ville være noe å si på at de stod i N.S., forutsatt at det har vært tale om tiden etter 9. april. Det må bero på en misforståelse.

Det hyrdebrev som De omtaler var et rundskriv til prester og bare dem. Vi prester var så godt orientert av biskopen at ingen av oss kunne være i tvil om hva han mente når han snakket om å følge sin overbevisning. I ethvert fall er det opplagt galt når De sier at mange meldte sig inn i N.S. som følge av dette brev. Det ble nemlig offentlig kjent først etter freden, og siden da har N.S.folkene flittig brukt det for domstolene.

Med venlig hilsen

(sign.) Dagfinn Hauge